34. HADİS

TERAVİH NAMAZI

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

« مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Kim ramazanın faziletine inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek teravih namazını kılarsa, geçmiş günahları bağışlanır."[34]

Açıklamalar

Ramazan gecelerinde kalabalık cemaatler halinde büyük bir coşku ile kılınan teravih namazı, aslında teheccüd gibi bir gece namazıdır (kıyâmü'l-leyl). Teravihe, ramazan namazı da denilmektedir. Ramazan gecelerinde kılınan bu namazın, dinî bir görev olduğuna inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek kılınması halinde, geçmiş günahların bağışlanmasına vesile olacağı müjdesi verilmektedir.

Ebû Hüreyre (ra), Hz. Peygamber'in kendilerini bu namazı kılmaya teşvik ettiğini, bu konuda sürekli tavsiyede bulunduğunu fakat bunu farz kılmadığını bildirmektedir. Bu da, teravih namazının nafile bir namaz olduğunu ortaya koyar. Teravih, nafile bir namaz olmakla beraber, Hz. Peygamber bu hadisleriyle onu, âdeta imandan bir parça saymıştır. Öncelikle bizzat kendisi, birkaç gece dışında teravihi yalnız başına kılmaya devam etmiştir. Sonra da "Dini bir görev olduğuna inanarak ve riya karıştırmayarak Allah rızası için kılanların geçmiş günahlarının bağışlanacağını" as-

34 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 1190 (Buhârî, Îmân 37; Müslim, Müsâfirîn 173, 174. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Ramazan 1; Tirmizî, Savm 1; Nesâî, Kıyâmü'l-leyl 3, Savm 39, 40, Îmân 31, 32; İbni Mâce, İkâmet 173, Sıyâm 3, 39, 40)

Açıklamalar

habına duyurmuştur. Teravih namazının önemini dikkate alan İmâm-ı Âzam Ebû Hanîfe onun "sünnet-i müekkede" olduğuna hükmetmiştir.

Teravih namazı, ramazan gecelerinde yatsı namazından sonra kılınır. Hz. Peygamber birkaç gece cemaatle kıldırdıktan sonra, cemaatle edâ edilmesi farz kılınır da Müslümanlar onu yerine getirmekte güçlük çekerler endişesiyle, cemaatle kıldırmayı terk etmiş ve ashabına evlerinde kılmalarını tavsiye etmiştir. Teravih namazı, Hz. Ömer'in halifeliği zamanında onun emri ile mescitte cemaatle 20 rekât olarak kılınmaya başlanmıştır. O günden bu yana da cemaatle kılınmaktadır. Bizzat Hz. Ömer'in ifadesiyle gerçekten "Teravihin cemaatle kılınması her yönüyle çok güzel bir âdet olmuştur."

Teravih namazının sekiz rekât olarak kılındığına dair sahih rivayetler vardır. Bu sebeple teravihin sekiz rekâtı sünnet-i râtibe yani "farz namazlarla birlikte kılınan sünnetler" hükmündedir.

"Ramazanın şeref ve faziletine inanarak ve Allah Teâlâ'nın hoşnutluğunu dileyerek" kılınacak teravih namazını bir an önce bitirmek için gereksiz bir acelecilik göstermek asla doğru değildir. Hiçbir din görevlisi teravih namazını çabucak kıldırmak suretiyle kendisine "ekspres imam" veya "jet imam" dedirtmemelidir. Bu sebeple cemaati yormadan ve bıktırmadan mutedil bir şekilde en fazla dört rekâtta bir selâm vermek suretiyle kıldırmak münasip olur. Teravihi hatim ile kıldıracak imamlar, buna alışık olmayanları güç durumda bırakmamak için daha önceden durumu câmilerinin uygun bir yerinde ilan etmelidirler.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Ramazan gecelerini teravih namazı kılarak değerlendirmek Hz. Peygamber döneminden beri ümmet-i Muhammed'in güzel bir geleneğidir.
2. İnançla ve sevabını Allah'tan bekleyerek kılınacak teravih namazı, geçmiş günahların bağışlanmasına vesile olur.
3. Teravih namazının nafile ibadetler içinde özel bir önemi bulunmaktadır.